



# libreto

Aj my, nasledujúc tému Bienále architektúry v Benátkach, túžime po stieraní hraníc medzi kultúrami, sociálnymi vrstvami, medzi disciplínami. Zmýšľame tak v zmysle poznávacom, ľudskom, environmentálnom, ako aj vo víziách nastávajúcej Transhumanity, Singularity.

Z rapidného nárastu digitálnych predĺžení prehodnocujeme rozhrania medzi materiálным-nemateriálnym, organickým-anorganickým, reálnym-virtuálnym (odkazujúc k úvahám Jeremyho Englanda, Raya Kurzweila, Donny Harawayovej, Paula Krutzena a iných).

Rozmýšľame o bezbariérovom tele, rode, svete, ale v momente pocitu fyzického ohrozenia hranice promptne stavíme späť. Náhle budujeme “analogové” PLOTY v “digitálnych” civilizáciách (informačných spoločnostiach), ktoré majú archaicky zamedziť, či aspoň spomaliť, zabezpečiť toky, ktoré považujeme za nebezpečné.

Ale prúd si nájde nekonvenčnú cestu geografickou tektonikou obnažujúc ilúziu komfortnej NEPRIEPUSTNOSTI geopolitických konformít. Tieto riavy (tisíce cícerkov) testujú nami (Európou) zlegislatívnenú klímu otvorenosti, inklúzie diverzity príslušností, zdieľania, ktoré svorne vzývame.

Snažíme sa (architekti spolu s odborníkmi v pokrokových technológiách a iných disciplínach) nepokrytecky revidovať jednotlivé hranice.

## **PLOTY sú realizáciou hraníc.**

Vyberáme alebo vytvárame ich relevantné konštrukcie a miery dnes pre zajtra. Chceme prispievať k najvhodnejšej aktualizácii ich normativity (variabilita, prispôsobivosť). Uvažujeme o vývoji takých PLOTOV, aby sme mohli byť humánnejší, ekologickejší, pravdivejší.

Zmena má pozitívnu konotáciu v zlých časoch, ale negatívnu v dobrých. Zmena teda nenesie žiadnu estetickú, morálnu hodnotu ako taká — je iba potenciálnym médiom určitých parametrov. Ani hranica nemá žiadnu apriórnu hodnotu (doktori bez hraníc vs masoví vrahovia bez zábran, ísť na hranice svojich možností, za hranicu únosnosti). Ani PLOT nemá žiadnu hodnotu per se. PLOT iba výrazne definuje, vymedzuje a komunikuje rámce (vizuálne, zvukovo... — pípač pohybového-detektora), organizuje, orientuje, chráni (môže byť významne ekologický, humanistický), ale aj podmaňuje si (“Rozdeľuj a panuj!”).

Všetko je otázkou formy a miery situačných a dispozičných výziev a ich zodpovedajúcich riešení, strategických perspektív.

Nechceme vidieť nové hranice! Chceme otvárať nevidané teritória avšak až po sústredenom a zodpovednom zaoberaní sa stavmi existujúcimi dnes a ich možnosťami zajtra — MEDZI nimi.

NÁŠ ZÁUJEM O REVÍZIU EXISTUJÚCEHO VYCHÁDZA Z TRIEZVEHO UVEDOMENIA SI, ŽE HRANICE (A ICH PROVOKATÍVNE STELESNENIA V TYPOLOGIÁCH PLOTOV) AKO TAKÉ NEBUDE MOŽNÉ ODSTRÁNIŤ ÚPLNE, ALE AJ ZO ZNALOSTI ILÚZIE JEJ NEPRIEPUSTNOSTI.

PLOT ponúka MOTIVAČNE diskurzívny environment redefinície hraníc z pozitivistického hľadiska.

PLOT (neoddeliteľne lokálne-globálny z primárneho východiska fyzických susedstiev) vyzýva k zamysleniu sa a kritickému uvedomeniu si existujúceho, kreatívite možností.



Berlín mal múr (búranie 1989). My sme mali PLOT (strihanie 1990). Pozostatky z oboch sa stali romantickými gýčmi. Po ich zrušení ostali hranice (zóny, medzery nikoho) miestom opustených ruín, predajní "šmeliny". Tieto "pauzy" sú mementom prechodu z jednej do druhej histórie.

Ale sú stále hranice determinované anachronizmom drôtu, ako medzi Spojenými štátmi a Mexikom, alebo kruto rozporuplný — nový PLOT medzi Maďarskom a Srbskom. Stavíme mobilné PLOTY okolo sústreďenia utečencov (hraničný priechod Petržalka-Berg — hranica v hranici). Dočasné PLOTY stavíme okolo miest možnej ujmy na zdraví (prepadliny vo vozovke, budovy s narušenou statikou, miesto činu). Ostatný drôt, elektrický PLOT sú alegóriou totalitných režimov, ale aj všedným systémom organizujúcim dobytok.

Sú PLOTY, čo zabraňujú tým z-vonka v-stúpiť dnu a sú PLOTY, čo zabraňujú tým z-vnútra vy-stúpiť von, pre pocit bezpečia, alebo za trest. Je PLOT (pre jedného) "dobrý" a ten istý PLOT (pre druhého) "zlý" (pravá a ľavá tvár /



"interface", definujúci zreálnenie majetku zároveň určujúce zodpovednosť, môj a tvoj) a obojstranné konflikty.

Elementárne fenomény PLOTOV (plánovanie, regulácia, demarkácia suverenity, národnej zvrchovanosti) otvárajú pragmy polemického významu zdieľania, koexistencie, konsenzu (znamenajúceho "medzi zmyslami"), ale aj presnosti. PLOT je preto viac pozíciou spojky "ALE" ako "A". A aj keď je PLOT priestorom medzi (meta), nemusí vyjadrovať metrickú vzdialenosť — priehľadný PLOT je užší ako centimeter, čo je niekedy jeho najdesivejšou črtou = vidieť, ale nemôcť zúčastniť sa.

A hovoríme o "FENCE-sitting" (nerozhodnosť, oportunistmus), sitting on the political FENCE" (nebyť ani ľavičiar ani pravičiar), že "stojí ako stĺp v PLOTE" (zarazene), "nehodno s ním PLOTY pliesť" (priateliť sa), "zomrieť pod PLOTOM" (zabudnutý). A existuje Mezi PLOTY — festival hudby a divadla v areály psychiatrickej nemocnice Bohnice. Dokonca aj bratislavské podujatie pripomínajúce si rok 1989, v novembri tohto roka, sa nazývalo NOVÉ PLOTY!!!



Je PLOT okolo krajiny, katastra, pozemku, väzenia, blázninca, kasární (aby tam nešla verejnosť a branci nedezerťovali). Je PLOT terasy kaviarne, cintorína (vydedenci pochovaní pri ich PLOTACH), symbolický PLOT hrobu. Je PLOT ihriska (aby nevybiehali deti), okolo kolotoča, PLÔTIK ohrádky dojčťa, iba naznačujúci PLOT vily, PLOT záhonu (aby psy nepodupali zeleninu), PLOT koterca s budú. Je PLOT medzi sekciami tribún štadióna (zabraňujúci bitkám fanúšikov). PLOTY v PLOTACH definujú vnútorné zóny (atomizácia priestoru) a ich selektívny, exkluzívny charakter prístupnosti / priestupnosti (letné festivaly: široká verejnosť, vystupujúci, zdravotníci, javisko a hľadisko, cena).

A sú PLOTY chrániace prírodné alebo kultúrne drahocennosti, a mobilné PLÔTIKY medzi zamestnancami v otvorených kanceláriách, paravany, kulisy ponúkajúce tieň, intimitu, pokoj. Za PLÔTIKY považujeme aj zábradlia, balustrády vystríhajúce nás pred pádom do hĺbky alebo záplavy cestnej premávky.





Štandardný trh alebo amatérska či odborná tvorba ponúkajú PLOTY rôzneho určenia, konštrukcie, materiálu ako kov, pletivo, murivo, betón, kameň, drevo, dosky, koly, prútie, rabc, textílie, kroviný (živý plot), pne stromov, sklo, plast, hlina, keramika, tvárnice a panely, recyklovanie použitých lyží (a iných "objets trouvés"), zdobné / reprezentatívne štruktúry, zakázanie vstupu poddajnou policajnou páskou (avšak aj tak účinné), softwear / hardware.

Niekedy podliehame nejednoznačnostiam medzi PLOTMI, múrmi, klietkami, voliérami, ohradami, zvodidlami, barikádami, medzami, hrádzami a inými zábranami (morálnymi škrupuľami, psychologickými blokmi). Skrze ambiguitu stelesnení občas blúdime medzi bivalenciou (rubu a líca PLOTA) a ambivalenciou.

Niekedy podliehame predsudkom o PLOTŮCH z neznalosti, nekomunikatívnosti medzi respondentami, izolovanosťou, úzkostlivosťou, vykonštruovaným strachom, z ilúzie o ich nepriepustnosti (aj v zmysle Bachelardovskej ruptúry).

Do rodiny PLOTŮV rátame aj (vozové) hradby, (vodné) priekopy, rieky ako prirodzené hranice (Dunaj, Limes



Romanum...), fortifikácie, zákopy, valy, a dôležito naivné "Another Brick In The Wall" od Pink Floyd a z vesmíru viditeľný Čínsky múr.

PLOTY sú zvukovými, vzduchovými (vetrolamy, zásnežky) obmedzovačmi, sú rámami, mriežkami krajinných zátiší.

A sú neviditeľné, "nemateriálne", "bezdrôtové" PLOTY (bezpečnostné riešenia kamerové, laserové, termo, firewall) — rušičky rádiových vln, ktoré znemožňovali prijímať informácie zo zahraničia. Je zabezpečenie architektúry fyzického priestoru a je zabezpečenie architektúry digitálneho priestoru — architektúra proti vírusom, červom a inde "mosquito laser FENCE" Lowella Wooda zabíjaním veľkého počtu "naozajstných komárov" pomáhajúci v boji proti malárii.

PLOT problematizuje dynamiky vzťahov pravdy a užitočnosti aj v dojednávani sa medzi tvorcom a užívateľom (investorom, staviteľom, architektom, legislatívou, verejnosťou).

A aj keď sa najzávažnejšie kolízie a zápasy riešia (a rozhodujú) ďaleko od hraníc, mimo fyzický priestor (v informačných prahoch), predsa len neprestaneme byť



svedkami ich telesnej konfrontácie. Ich revízia je preto (podčiarknutá aktuálnym napätím) akútna.

Projekt PLOT by rád predkladal polemické, dilematické výzvy (zdroje, motivácie, štúdie), aktivizoval kontempláciu a diskurz v Pavilóne Českej a Slovenskej republiky na Benátskom bienále 2016 formou architektonicko-performatívneho objektu sprevádzaného publikáciou. Preto je úvod k nášmu projektu mikro-fenomenologickou esejou.

PLOT sa rôznymi jazykmi spája aj s významami dotyku, nákresu, scenára alebo spiknutia a je veľa ďalších (anonymných) účastníkov PLOTU, ako vtáci na ňom a obopínajúce brečtany silnejšie ako jeho železo, konár plný ovocia prerastajúci cezeň a susedovie deti si na ňom legálne pochutnávajúce.

Ďakujeme za možnosť sa s Vami s projektom PLOTu podeliť. Dúfame, že Vás zaujme, tak ako nás existenciálne i tvorivo iritujú otázky v skratke popísané. Považujeme ich z urgencií našou nepokojnou dobou produkovaných (fenomén PLOTU zažíva akýsi "boom") za obzvlášť pálčivé.

S úctou, tím projektu PLOT.